

يىل : ۱ صايى ۸

يىللىقى

عثمانلى مملەكتى ايچىن ۱۲ غروش
روسىيە و عجمستان ايچىن ۲ روبلە
باشقا مملەكتلر ايچىن ۵ فرانك

صايدىسى ۱۰ پارا

تۈرك سوزى

خەلقە دوغرو كىتمەك ، خەلق ايچون چالیشمق . . .

هەفتەدە بىر « تۈرك يوردى » طرفىمىزە يېتقارېلىمىز

مديرى جلال ساھىر

ادارە خانە

استانبولدە نور عثمانىيە
جادە سىندە ۴۰ نومرولى
« تۈرك يوردى »

پنجشنبه ۲۹ مائىس ۱۳۳۰

بو صايدىمىز كى يازىلار :

تۈرك صرفى : تۈرك صرفى و شيوہ سىنە دائر ؟ گى . و ع . * مصاحبە : دەزانىشانتە مونشرلر ، آقا كوندوز * شعر : بىر
مارش ، جعفر آلپ * قانونلر : عسكەرلەك يىگى قانونى ، بىر فيجەلى عزت * مىلى حكاىيە : تۈرك چوچوغى ، عمر سيف الدين *
ابتدائى تربىيە ، رىسم (قارىقاتور)

— مونشر گيديورم .

ديدى ، وکال اسفله ارقداشنگ يوزينه باقدى :

— مه اوو مونشر ..

— نره به اولاجق ؟ عدم آباءه ..

— ميل تعزيتلر ..

— مهررسى ..

— يته شون ..

و عسکرلگک نه عدم آباد اولديغى اويله بر آگلالتش آگلالتدى که حاصه لرى بيلمه مش اولسه بن بيله اينانه جقدم . عسکرلگک ورودى اونلره هرشى حفته نلر گتيرمه مش . هرشيدن بزار ناخشود ..

چوق خوشمزه گيتدى ، ارقداشمله خيلى گولوشدک نهايت بونلره نه اسم ويره لم ديدک ؛ دوشوندک طاشيندق بن بولامدم ، رفيقم شويله برايضاح ياپدى :

— برادر . بونلر هرشيدن ناخشود ،

مايوس ، متأثر ، غيرمنون ده گيلمى ؟

اوحالده بونلره براسم بولدم ..

— آمان سويله ! ديدم .

— ده زاناشته مونشرلر !

عشق اولسون ارقداشمه ، نه ده اويغون گلدى . الحاصل عزيز قارلم ، ايشته بونلر اونلردر . شمدى ، بزکنجلگدن ، کنجلگک وظائفندن ، قيمتندن ، حيا . تندن بحث اينديگمز زمان بالطبع بونلر خارج طوتولا . جقدر . گوريورسگز که بونلرک ، اوته کيلرله برعلاقه سى يوقدر . بونلر مستثنا صنفى بيله تشکيل ايتزلر . يوقا . ريدنه عرض اينديگم گي بونلر ميوله اوزرنده کي يومور . جاقلره بگزره ، که بز استقبالك ميوه سنى بوگونى مقدس دويغولى حقيقى کنجلگک تاسيس ايتديکي کلاستاندن ده وشير رکن اويومور جاقلرى بالطبع قوپاروب آتاجغز .

مصاحبه مک بر جوق يرلرى ، ظن ايدرم که قاره . لريمه گولمک آرزوسى ويرمشدر ، لاکين خاير ، هيچ

بريمز گولميه لم ، بالعکس بو حاله متأثر اولالم . آغلاماي ده چوق گورورم ، يالگنز صميمى صورته متأثر اولالم . و دعا ايدلم که جناب حق وقادر مطلق حضرتلرى اونلرى بو حالدن وبرى اونلردن محافظه بويورسون ثم آمين .

آقا کورموز

قانونر

عسکرلک يگى قانونى

تورک صويى ، عسکرلگيله درت طرفه اوک صالمش ، عسکرلگيله هر يره صاو سورمشدر .

تورکک قانى عسکرلک ايچون بويله قايناديغى گيى ، مبارک ديمزده تهلهکسز زمانلرده عسکرلگک فرض کفايه و تهلهکلى زمانلرده فرض عين اولديغى سويله مشدر . ايشته بويله جه بز عسکرلگک همز ايچون بروظيفه اولديغى آگلالمشدر . شيمدى گله لم يگى قانونى آگلتمغه :

بوندن بويله هر کس عسکر اولاجقدر . ١٨ ، ١٩ ياشنده بولونانلر عسکر اولمغه حاضر اولمليدرلر . دولتک برغاوغاسى بولونورسه بونلر همان سلاح آلتنه چاغيريليرلر . دولتک بر غائله سى بولونمازسه بونلرک ٢١ ياشنه آياق باصالرى بکله نير . سلاح آلتى مدتى پياده و نقليه ايچون ٢ سنه ، زاندارمه و موزيقه جيلر ايچون ٣ سنه ده گز عسکرلرى ايچون ده ٥ سنه در . عسکرلريگمى ياشندن صوگر اسلح آلتنده بولونورلر ؛ عسکرليکلرينى پيتيرديکدن و تذکره آلدقندن صوگر دولت اونلرى يگرمى سنه قدار بر زمان ايچنده ايشته ديگى زمان سلاح آلتنه چاغيراييلير ، عسکره اوگره نديکلرينى اونوتد برماق ايچون يگيدن تعليملر ياپدير ؛ ايشته بومده خدمت موظفه ديرلر . صوگر اينه ده بر قاج سنه وار که ينه اوزمان ايچنده عسکرلر سلاح آلتنه چاغيراييلير اما يالگنز جنک و محاربه اولورسه . ايشته بونلر او وقت مستحفظ اولورلر .

آلايىلمک ايچونده عسکره کيدنلرک زنگين اولمامسى و براقدىنى کيمسه لرک باشقا يردن هيچ بر گيلرلرى بولونمامسى ، اونلرى باقاسى لازمگله جنک اقربانلک يوق اولماسى لازمدر .

کنجلرک ١٩ ياشنه وارنلرينک آدلرى هر سنه برر کاغده يازيلاجق و قالابالق يرلره آصيلاجق و اورادن ده هر کس اوقويابيله جکدر . بوجدوللرده شايد آدلرى يازمايائلر وارسه اونلر او سنه نك تشرين اول آينه ده گين مختارلرله گيده جکلر واورايه آدلرينى يازدير اچقلردر . اوراده کنديسنک باقدىنى محتاج کيمسه لر وارسه اونلرى ده بيلديريله جکدر . او وقت کنديسنه بر جزدان ويره جکلر ، اوده اوفى صاقلاياجقدر .

بر سنه صوگرا او جدوللردن تکرار برر دانه ينه بويله قالابالق يرلره آصيلاجق که ، کچن سنه دن يا گيليش اولديسه هر کس گورسون دوزه تيلسون . آرتق ٢٠ ياشنى بيتيرر بتيرمز صوگنجى معاينه يايلاجق و اوسنه نك جزيرانه قدار عسکرلک نومرولرى چکيله جکدر . فرمان کلنجه او سنه سلاح آلتنه آلتاجق اولانلر چاغيريلاجق و هر کس ده مجبورى گله جنک ، اوراده بولوناجقدر . آدلرى اوقونانلردن هر برينه زنگينى فقيرمى ، يا خود چولوق چوجق صاحيى ديه صوريور و کچن سنه لر و يريلن جزدانلر تکرار گورييلير . صوگرا هپسى برر حکيم طرفندن معاينه ايديلير ؛ بودعوته گلهمه ينلر ميلمه نيرلر . اگر اونلر کندى مملکتلرندن باشقا يرلرده ايسه لر اورا بلديه لرندن بر کاغذ آيلرلر و بولونقلرى قضالرده کي اخذ عسکر هيئته کورينرلر و اوراده معاينه لرى ياپيلير ؛ بوراده معامله سى پينديکدن صوگرا کندى قضاسنه معلومات ويريلير .

ايشته قانونک خلقه دوغريدن دوغرى يه تماس ايدر

جهتلى .

سر قيرمى عزت

بعضيلرى عسکرلگى سلاحله ، بعضيلرى ده سلاحسز ياپارلر ، بر قسميده الهى ليرا بدل ايله عسکرلگى عادتا صاتين آليرلر ؛ ده باشقا بر قسمده عسکرلگى يالگنز بر سنه ياپار . سلاحله ياپانلر ، عسکرلک زحمتلرينه دايانان دينچ کنجلردر . سلاحسز ياپانلر ، وجودلرى چوق مشقته دايانمايان جيليزلردر . بر سنه عسکرلک ايدنلرده قافالى ، يعنى يوکسک واورته مکتبلرده اوقومش اولانلردر . بدل ويرنلر ٦ آى عسکرلک ايدلرلر و تعليمدن آز چوق برشيلر اوگره نيرلر . بدل ويرنلک ايشته نيليرسه کندى ياشيليرنک سلاح آلتنه چاغيريلديغى سنه ويرمليدر و بونى قطعيا گچيکدير مه مليدر . بدل ويرنلرک تعليم ايچون گلوب گيتمه مصرفى حکومت ويرر .

هر دولتک دشمنلرله باريشيق اولديغى زمانلرده بسله يه جگى عسکرک صايسى بليدر ؛ او اولدن تعين ايديلير . مثلاً يوز الهى بيک کيشى . شايد بر سنه ايچنده ايکي يوز بيک کيشى چيقارسه فضله اولان او الهى بيک کيشى ايچون قرعه چکيلير . يوز الهى بيک نومرودن يوکسک نومرو چکنلرک عسکر اولملرى بر سنه صوگرايه براقيلير يالگنز دولت بونلرى ايشته ديگى زمان کرک تعليم ايچون وگرکسه باشقه بر لزوم ايچون سلاح آلتنه چاغيراييلير . بر قسم کنجلر ده وار که ، اونلرده ضعيف خسته لقلى اولورلر ؛ اونلر که عسکرلگى بر سنه تاخير ايديلير ؛ برده بعضى بويوک جزالر آلمش آدملر وار که اونلره سلاح طاشيمق ، ييراغى عسکرلکله قورومق شرفى ويريله مشدر . بو محکوملر صنفک عسکر . اکلرى تاخير ايديله ايديله ٣٥ ياشلرينى گچه جنک اولورلر سه او وقت بوسبوتون معاف اولورلر ، يالگنز کنديلرندن عسکر ويرگيسى آلتير .

برده وقتيله معنلى معينسز يعنى يارديمچيلي يارديمچيسز مسئله سى واردي . بوگون اوده قالقدى . يارديمچيسى اولسون اولماسون هر کس عسکر اولاجقدر . يارديمچيسز اولانلرک عائله سى نفوس باشنه اُك آز ٣٠ غروش آلا جقدر . بو پارايى